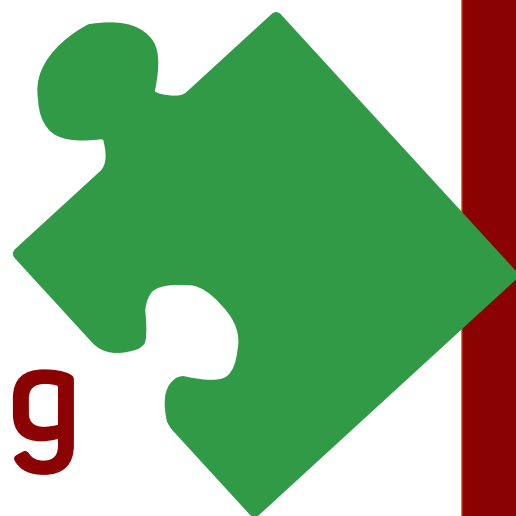
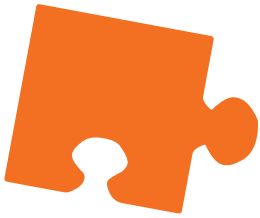

VOOR VOLWASSENEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

Uitleg over de afspraak

Omgaan met probleemgedrag

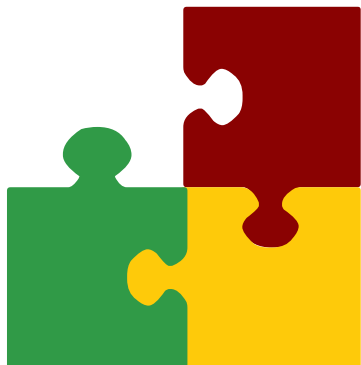

**Deze folder legt de afspraken uit over omgaan met probleemgedrag.
Dat is gedrag waarbij je iets doet wat niet goed is voor jou.
Of wat niet goed is voor anderen.**

**In de zorg zijn afspraken gemaakt over omgaan met probleemgedrag.
Dat heet de richtlijn probleemgedrag bij volwassenen met een verstandelijke beperking.
Mensen in de zorg moeten zich daaraan houden.
Jouw begeleiders, jouw therapeuten en jouw artsen.
Om te zorgen dat jij een goed leven hebt.**

**Het is belangrijk dat jij meedenkt over die afspraken.
En ook jouw familie of de mensen die dichtbij jou staan.
De afspraken over omgaan met probleemgedrag gaan
namelijk over jou.**

Deze richtlijn is gemaakt door Buro Opaal en KansPlus
en is gefinancierd door VWS

Met medewerking van CCE, NVAVG, NIP, NVO en Zorginstituut Nederland.

Deze richtlijn is een uitwerking van het verbeteringsignalement
'Mensen met een verstandelijke beperking en probleemgedrag'
en het rapport 'Samen een modus zoeken' van het Zorginstituut Nederland
in het kader van het Zinnige Zorg project.

Meer informatie over de activiteiten van Zorginstituut Nederland
en Zinnige Zorg vindt u op www.zorginstituutnederland.nl

Er is iets aan de hand

Je hebt iets nodig maar je krijgt het niet.
Je hebt pijn maar je kunt het niet vertellen.
Je bent verdrietig maar je weet niet precies
waarom.
De mensen om je heen snappen je niet.

Wat doe je?
Word je heel stil?
Of maak je juist kabaal?

In ieder geval doe je iets anders dan wat je
normaal doet.
Je laat aan anderen zien dat je je niet goed
voelt.

Mensen zien jouw andere gedrag.
Jouw begeleiders en je familie zien het.
Ze willen weten wat er met jou is.

Probleemgedrag

Je hebt een probleem.
Maar je kunt het niet uitleggen.
Toch heb je hulp nodig.
Dus je doet iets om te laten zien dat je
je niet goed voelt.

Je doet iets wat niet goed is voor jou.
Of wat niet goed is voor anderen.
Dat gedrag heet probleemgedrag.

Jij bent het belangrijkste in de zorgdriehoek

Het is voor jou heel belangrijk dat mensen jou begrijpen.

Dan krijg je de zorg die je nodig hebt.

Dan kan jouw probleemgedrag misschien ook minder worden.

Jouw familie kan hierbij helpen.

En ook je begeleiders.

Maar jij bent het belangrijkste.

Denk aan een driehoek.

Op de bovenste punt sta jij.

Op de twee andere punten staan je familie en de zorgmedewerkers.

Dat zijn de mensen waar je veel mee te maken hebt.

Jouw familieleden kennen jou.

Zij weten waar je blij van wordt.

Zij weten wat je graag eet.

En waar je niet goed tegen kan.

Zij kennen jou al je leven lang.

Iedereen in de driehoek werkt samen.

Jij, jouw familie en de begeleiders.

Daarom is het belangrijk dat jij ook weet wat de afspraken zijn.

En wat jij zelf kunt doen.

Voor een mooi leven voor jou en je familie.

De afspraken over het omgaan met probleemgedrag

Dit kan er gebeuren als jij probleemgedrag laat zien:

Begeleiders en familie zoeken met jou naar de oorzaak van waarom je niet lekker in je vel zit

Dat doen ze met praten en vragen stellen.

En door goed naar jou te kijken.

Kijken

Hoe ziet jouw probleemgedrag er uit? Wat doe je dan?

Sinds wanneer gedraag jij je anders?

Wanneer gedraag jij je zo? En hoe vaak?

Wat gebeurt er met de mensen om jou heen als jij je zo gedraagt?

Is jouw gedrag gevaarlijk voor jezelf?

Vragen

Kun je zelf vertellen hoe je je voelt?

Heb je pijn? Voel je je bang of boos?

Voel je je verdrietig of ongelukkig?

Kun je vertellen wat er voor jou is veranderd

nu je je zo voelt?

Met elkaar praten

Is er iemand met wie je kunt praten?

Wat kun je zelf doen om te zorgen dat je je beter voelt?

Of om te zorgen dat andere mensen jou begrijpen?

Wat kunnen de mensen om jou heen doen?

Zo kunnen jullie met elkaar het probleem goed beschrijven. Of 'in beeld brengen'.

De volgende onderwerpen zijn daarbij belangrijk:

1. Hoe goed je dingen kunt lezen en begrijpen.

2. Hoe goed je bent in dagelijkse handelingen.

Bijvoorbeeld je huis verzorgen, jezelf verzorgen, afspraken maken.

3. Hoe je je voelt samen met anderen.

Of je bijvoorbeeld makkelijk contact maakt.

Of samen dingen doet met anderen.

4. Hoe je gezondheid is.

5. Hoe jij bent in jouw omgeving.

Of je last hebt van mensen of dingen om je heen.

Of juist dat mensen of dingen om jou heen heel goed voor jou zijn.

Denk bij het beschrijven van het probleemgedrag steeds aan deze onderwerpen.

Het geeft een goed beeld van alle dingen in het leven die belangrijk zijn voor jou.

Begeleiders en familie laten je meteen stoppen met het gedrag

Soms is jouw gedrag gevaarlijk voor jezelf of voor anderen.

Dan bepalen de zorgverleners wat er gebeurt.

Soms tegen jouw zin.

Omdat ze het gevaar willen wegnemen.

Het kan dat ze je vasthouden.

Of dat zij medicijnen geven waar je rustig van wordt.

Het is belangrijk dat er geen gevaar is.

Want dan kunnen mensen je helpen.

De Wet zorg en dwang

Zorgverleners mogen niet zomaar iets doen waar jij het niet mee eens bent. Dit gaat volgens de regels die beschreven staan in de Wet zorg en dwang. De wet regelt wat jouw rechten zijn als je onvrijwillige zorg ontvangt. Onvrijwillige zorg is zorg waar jij of je vertegenwoordiger niet mee instemt. Het is zorg die je niet wilt, maar die je wel moet krijgen. Als je bijvoorbeeld iets doet wat gevaarlijk is. Voor jezelf of voor anderen.

Begeleiders, artsen, therapeuten en familie maken met jou een plan

Om jou te helpen wordt een plan gemaakt. In dit plan staat wat iedereen weet over jou. En hoe zij denken dat zij iets kunnen doen aan jouw probleemgedrag. Dus hoe zij jou kunnen helpen of ondersteunen. Het kan zijn dat je andere medicijnen nodig hebt. Of dat een andere indeling van de dag rustiger is voor jou. Misschien heb je medische behandeling nodig omdat je pijn hebt.

Begeleiders, artsen, therapeuten en familie zoeken samen met jou verder

Als niemand goed snapt wat er aan de hand is, zoekt iedereen verder. Maar jouw probleemgedrag moet wel stoppen. Mensen proberen je daarom af te leiden door bijvoorbeeld een activiteit met je doen. Of ze veranderen je dag om te kijken of dat helpt.

Recht op een duidelijk behandelplan

Alle afspraken over omgaan met jouw probleemgedrag staan in het plan. Het heet het behandelplan.

Dit staat in jouw behandelplan:

- hoe je er met elkaar voor kunt zorgen:
 - dat je een fijn leven hebt
 - dat je beschermd bent tegen gevaar door jouw gedrag
 - dat het probleemgedrag minder wordt
- welke onderzoeken er nog meer worden gedaan
- welke behandelingen je precies krijgt, hoe vaak en hoe lang
- wie er meekijken met de behandelingen en hoe vaak
- wat er moet gebeuren in een noodsituatie
- hoe er voorlichting wordt gegeven over de behandelingen.

Het behandelplan kan veranderen. Omdat er ook steeds iets verandert in jouw leven. Dan wordt het behandelplan aangepast.

Het plan gaat helemaal over jou. Jij moet het plan en de behandelingen kunnen begrijpen. Het moet dus in begrijpelijke en duidelijke taal zijn geschreven. Als het helpt kun je vragen om plaatjes of pictogrammen bij de tekst. Jij hebt recht op duidelijke informatie over het behandelplan.

Jij moet ook mee kunnen werken aan het maken van het plan. Met hulp van anderen zoals je familie. Je moet het eens zijn met wat in het plan staat. Je moet ook toestemming geven voor het behandelplan. Als je dit zelf niet kunt, geeft jouw vertegenwoordiger toestemming.

